

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Εισαγωγικό σημείωμα

Η Μαρία Βαγδούτη είναι αρθρογράφος του flowmagazine.gr

Η ιδιωτική ζωή στο διαδίκτυο

Η ιδιωτικότητα παραγκωνίζεται στο όνομα της ασφάλειας και πολλοί μάλιστα το επικροτούν. Πως είναι δυνατόν να μου παραβιάζουν την ζωή και, γνωρίζοντάς το, όχι μόνο να το δέχομαι σιωπηλά αλλά και να το επικροτώ;

Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή αναπτύσσεται ως 'εν εξελίξει' δικαίωμα, το οποίο έχει γίνει υποκείμενο συζητήσεων τις τελευταίες δεκαετίες και, με την εξέλιξη του ίντερνετ, ακόμη περισσότερο στον 21ο αιώνα. Γενικότερα με την διεύρυνση των συστημάτων τεχνολογίας (κάμερες, δρορυφόροι κλπ) έχει τεθεί σε αμφισβήτηση το κατά πόσο διαφυλάσσεται η ιδιωτικότητα του ατόμου, κυρίως δε με την εισαγωγή στην πληροφοριακή και ψηφιακή εποχή τα δεδομένα χρηστών εύκολα διαρρέουν. Τα δίκτυα πολλαπλασιάζονταν, παρά την προσπάθεια και την υπόσχεση διαχειριστών, τα δεδομένα των πολιτών κινδυνεύουν διαρκώς.

Καταρχάς είναι αδύνατο για κάποιον να περιηγηθεί στο διαδίκτυο χωρίς να αφήσει «ηλεκτρονικά ίχνη». Οι πληροφορίες των διευθύνσεων τις οποίες έχει επισκεφτεί ο χρήστης είναι εμφανή και στον φορέα φιλοξενίας (hoster), καθώς και στον πάροχο του ίντερνέτ. Παρά τις όποιες προσπάθειές του να διαγράψει τα δεδομένα περιήγησής του, το μόνο που μπορεί να κατορθώσει είναι η διαγραφή τους από τον προσωπικό του υπολογιστή, τα δεδομένα στο διαδίκτυο παραμένουν.

Είναι γνωστή η δραστηριότητα των χάκερ και των λοιπών καλοθελητών που επιδιώκουν υποκλοπή δεδομένων, στοιχείων λογαριασμών ή τη δημιουργία ψευδών λογαριασμών και ιστοσελίδων με σκοπό την απόσπαση πληροφοριών. Κυριότερες αναφορές γίνονται σε περιπτώσεις κλοπής κωδικών σε πιστωτικές / χρεωστικές κάρτες που οδηγούν σε άδειασμα λογαριασμών των «θυμάτων». Ταυτόχρονα, ακόμη και τυπικά ασφαλείς ιστοσελίδες κινδυνεύουν με διαρροή πληροφοριών των πελατών τους, με διαδικασίες που ξεφεύγουν από τον έλεγχό τους και διακινδυνεύουν και την δική τους λειτουργία και αξιοπιστία. Ένας ακόμη τρόπος αξιοποίησης των δεδομένων περιήγησης των χρηστών είναι μέσω των επισκέψεών του στους διάφορους ιστότοπους και, μάλιστα, απόλυτα νομιμοποιημένα.

Εύκολα οι προσωπικές προτιμήσεις καθενός μπορεί να αποτελέσουν αφορμή κέρδους. Οι σελίδες συλλέγουν πληροφορίες για τις μουσικές προτιμήσεις, τις σελίδες αγορών κλπ και τις συνδέουν με τους χρήστες, ώστε να τους τις παρουσιάσουν ως μελλοντική διαφήμιση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ακόμη και

οι συνήθειες περιήγησης μπορούν να γίνουν προϊόν υποκλοπής και εκμετάλλευσης, νόμιμα μιν, παραμένει υποκλοπή δε. Συγκεκριμένα, αρκετές ιστοσελίδες ζητάνε άδεια χρήσης παρόμοιων δεδομένων και πολλοί χρήστες, εν αγνοία τους, δέχονται τους όρους περιήγησης , ανοίγοντας και τις πόρτες για την παραβίαση της ιδιωτικότητάς τους.

Πώς είναι δυνατόν η χρήση της εν λόγω εφαρμογής να είναι δωρεάν, αλλά ως επιχείρηση να ξεπερνάει τα εικοσιοκτώ τρισεκατομμύρια δολάρια τον χρόνο; Απλούστατα, οι διαφημιστές εκμεταλλεύονται την προσωπικότητά σας, καθιστώντας την εμπόρευμα σε πιθανούς αγοραστές. Τα συναισθήματά σας, οι προτιμήσεις σας, οι συνήθειές σας, ο τρόπος ζωής σας ψηφιοποιούνται ως πληροφορίες από την εφαρμογή και πωλούνται στους ενδιαφερόμενους. Ελάχιστοι γνωρίζουν ότι ο ψηφιακός του χαρακτήρας γίνεται υποκείμενο εμπορεύματος και πολλά ερευνητικά κέντρα πανεπιστημίων και οργανισμών αξιοποιούν τις συσσωρευμένες αυτές πληροφορίες για να εξάγουν γενικευμένα συμπεράσματα σχετικά με την συμπεριφορά των χρηστών και τη νέα μορφή ψηφιακού καπιταλισμού, με βάση έρευνας, την τεχνητή νοημοσύνη.

Ένα σχόλιο στο facebook, μία αγορά σε μία διαδικτυακή σελίδα, κάθε δράση στον κυβερνοχώρο αποτελεί αφορμή κέρδους για τους καιροσκόπους. Τίποτα δεν μπορεί να μείνει αθέατο από το άγρυπνο μάτι του λογισμικού και του ιντερνέτ. Τα δεδομένα που προορίζονται για αποκλειστική χρήση της ιστοσελίδας εύκολα υποκλέπτονται, ο κωδικός της κάρτας σας γίνεται φανερός σε επιτήδειους και οι υποτιθέμενες ανώνυμες περιηγήσεις κάθε άλλο παρά ανώνυμες είναι. Τα ψηφιακά ίχνη δεν είναι φήμη και είναι ανεξίτηλα, γι αυτό και είναι απαραίτητα τα μέτρα προστασίας από τους χρήστες. Επομένως προτού δημοσιεύσετε, κοινοποιήσετε, μοιραστείτε οποιοδήποτε στοιχείο στο διαδίκτυο σκεφτείτε το καλά, εφόσον βρίσκεται στο ιντερνέτ, παύει να είναι ιδιωτικό.

Μαρία Βαγδούτη, www.flowmagazine.gr (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Η ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ , Χάρης Βλαβιανός

Το δείπνο κύλησε ήσυχα, χωρίς απρόοπτα.

Όπως ήταν φυσικό
αντάλλαξαν μεταξύ τους ελάχιστες κουβέντες.

Σήκωναν τα κεφάλια τους,
αραιά και που,

μόνο για να δοκιμάσουν
το σούσι που είχαν παραγγείλει
και για να πιουν λίγο λευκό κρασί.

Αντί να μιλάνε,
προτιμούσαν να κοιτάζουν φωτογραφίες,
δικές τους ή άλλων, στο Instagram.

Η πραγματικότητα είναι προφανώς πολύ πληκτική
-προβλέψιμη θα διόρθωνε

ο «διανοούμενος» της παρέας-
όταν γίνεται υπερβολικά απτή.
Καλύτερα να κρατάς κάποιες αποστάσεις
(Αποτρέπουν ως γνωστόν τις ματαιώσεις.)

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να αποδώσετε συνοπτικά και χωρίς δικά σας σχόλια το περιεχόμενο των τεσσάρων πρώτων παραγράφων («Η ιδιωτικότητα...απόλυτα νομιμοποιημένα.») του **κειμένου 1** σε 50-70 λέξεις.

[Μονάδες 15]

B1. Να χαρακτηρίσετε καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις/ πληροφορίες ως ΣΩΣΤΗ ή ΛΑΘΟΣ, σύμφωνα με το **κείμενο 1**. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας με συγκεκριμένη αναφορά σε αυτό.

- α)** Η παραβίαση του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή αποδοκιμάζεται.
- β)** Ένας χρήστης μπορεί να εξαφανίσει τα ηλεκτρονικά του αποτυπώματα και έτσι διατηρεί προφυλαγμένα τα προσωπικά του δεδομένα.
- γ)** Μόνο οι ασφαλείς ιστοσελίδες δεν κινδυνεύουν από τους χάκερ.
- δ)** Τα προσωπικά δεδομένα γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από ανθρώπους/εταιρείες με ιδιοτελείς σκοπούς.
- ε)** Παρά το γεγονός ότι η χρήση του facebook είναι δωρεάν αποκομίζει τεράστια κέρδη από την εκμετάλλευση των δεδομένων των χρηστών.

[Μονάδες 15]

B2.α) Ποιος ο σκοπός της αρθρογράφου με τη χρήση του ερωτήματος στην προτελευταία παράγραφο του **κειμένου 1** ως προς την οργάνωση του κειμένου και ως προς την αντίδραση του αναγνώστη;

β) Στην δεύτερη παράγραφο του κειμένου ποιος τρόπος πειθούς και μέσα χρησιμοποιούνται;

[Μονάδες 15(8+7)]

Β3. Το **κείμενο 1** βρίσκεται σε ανοιχτό διάλογο με το σκίτσο (**κείμενο 2**). Ως προς ποια σημεία συνομιλούν, κατά τη γνώμη σας;(80-100 λέξεις)

[Μονάδες 10]

Γ. Ποιο είναι, κατά τη γνώμη σας, το κύριο θέμα που θίγει το ποίημα (**κείμενο 3**) που σας δόθηκε; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με στοιχεία (φράσεις, εκφραστικούς τρόπους κ.ά.) από αυτό, σε ένα ερμηνευτικό σχόλιο που θα αναπτύξετε σε 200 περίπου λέξεις.

[Μονάδες 15]

Δ. Με αφορμή το **κείμενο 1**(π.χ. πληροφορίες, επιχειρήματα, ιδέες, εκφράσεις κ.ά.) και με την ιδιότητά σας ως μαθητές/μαθήτριες να αναπτύξετε τις απόψεις σας σχετικά με τους τρόπους που μπορεί να προστατευτεί ένας νέος της ηλικίας σας από τους κινδύνους του διαδικτύου. Το κείμενό σας να έχει τη μορφή άρθρου το οποίο θα δημοσιευτεί στο περιοδικό του σχολείου σας (γύρω στις 350 λέξεις).

[Μονάδες 30]